

אוניברסיטת תל-אביב  
הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

פתרון בחינה בדיני צבא-סוגיות במשפט החוקתי-אהרון לוי  
מועד א', 25.1.05

לשאלה הראשונה :

חלק א'

מינוי המבקר \_ ע"י רוח"מ בהתייעצות עם ראש השב"כ (ס' 13 לחוק השב"כ) .  
המינוי הוא לתקופה קצובה של 5 שנים , כאחת הערובות להבטיח שק"ד עצמאי (ס' 13 הנ"ל) .  
תפקיד המבקר הוא תפקידו האחרון בשירות (שם) .

חלק ב'

ראה בג"צ 5682/02 , פלוני נ' רוח"מ ואח' , פ"ד נז(3) 84 , כפי שגם הובא  
בהרחבה בכיתה . למדנו שמעבר לפן הטכני(זה הקבוע בחוק) , חייבת לבוא בחינה  
מהותית שעניינה הבטחת אי-תלות המבקר בביצוע תפקידו .  
האם "המלצת" ראש השירות שניתנה מאוחר יותר "מכשירה" בדיעבד את הפגם  
שבאי מעורבותו בהליך המינוי בעת שנעשה?  
האם מעורבות שהב"ט , החבר בוועדת השרים שעל-פי החוק , בהליך המינוי ,  
מעניקה לשר סוג של השפעה שספק אם היא מתיישבת עם תכלית החוק ומטרתו? האם  
מעורבותו ב"סידור העבודה" למבקר , לתום עבודתו, אינה יוצרת סוג של מעמד(עמדת  
כוח) שלא נתכוונו ליתן לשהב"ט ?  
האם , בהגדרה , מן הבחינה העקרונית, יכול שלמבקר תינתן הבטחה לעניין ביצוע  
תפקיד בתום הכהונה? האם אין היא פוגמת , בהגדרה , בהיקף אי-התלות , אם משום  
התלות ב"מבטיח" ואם משום התלות בעבודה העתידית או במשרד הנוגע? האם תתכן  
אבחנה לפי סוג העבודה או זהות המבטיח? למה נקבע שתפקיד המבקר יהיה  
אחרון בשירות (אי תלות בממנה ואובייקטיביות הביקורת) והאם דאגת  
הממנה לעתיד המבקר , אפילו מחוץ לשירות, אינה אותו עניין שהמחוקק  
ביקש להימנע ממנו?

עוד ...

מהות תפקידו האחרון של ראובן(טרם מינוי לתפקיד המבקר) , משך תקופת העינון  
במשהב"ט ואפיה ( העבודה במשרד הביטחון היא עינון מן הבחינה המהותית? ) .  
הייעוד לתפקיד בכיר במשהב"ט , שמן הסתם יש לו ו/או תהיה לו אינטראקציה עם  
השב"כ (על רקע ביצוע תפקיד קודם במשהב"ט והבטחת שהב"ט) , בהתחשב  
באפשרות להזדקק בעבודתו כמבקר למשהב"ט .

## לשאלה השנייה :

ראה ס' 26 לחש"ב .

"שוטר חובה" ( בין מג"ב ובין "כחול" ) הוא שוטר . בשירות המוכר הוא חייל .

הכפיפות לעבא בשירות המוכר מעלה שאלות חוקתיות חשובות בעניין האחריות על העניינים נשוא השירות ( למשל , במורה חיילת , שר החינוך או שר הביטחון ) , בעניין היקף העניינים שמן הראוי לאפשר לעבא ככזה להיות מעורב בהם ומידת מעורבותו ( גם חיילי קבע ? ) , בדבר ההצדקה להגביל את זכויות המשרתים במסגרת זו כשם שחיילים מוגבלים ( ראה ס' 9 לח"י כבוד האדם וחירותו ) , ובמיוחד שחבריהם "האזרחים" , המבצעים אותה עבודה , פטורים מן ההגבלות הייחודיות.

אף שאין בכך צורך , ניתן משקל נוסף למי שהתייחס לסעיף 18 לפס"ש , הואיל והוא נותן "אופציה" בעייתית ל"הפעלת" העבא למטרה מן המטרות שהוספו בסיפא סעיף זה. כך נעשה גם לגבי מי שהתייחס לרקע לחקיקת הסעיפים הנ"ל ולאיונים שנקבעו בחוק.